

Lessons learned

Vervolgschoolcoaching ten behoeve van een zachte landing op het mbo

Project: Zachte landing in het mbo

Uitvoerder: Expertisecentrum ISK Delft

Subsidieverstrekker: Taalunie

Doelgroep: Oud-ISK-leerlingen die zijn doorgestroomd naar mbo 2 of 3

Doel: Het ondersteunen van oud-ISK-leerlingen bij een succesvolle start en voortgang in het mbo, met aandacht voor taalontwikkeling, studievaardigheden, welbevinden en samenwerking tussen ISK en mbo.

Aanleiding en aanpak

De overstap van de ISK naar het mbo is voor veel nieuwkomersleerlingen een kwetsbare fase. Zij verlaten een vertrouwde onderwijsomgeving en komen terecht in een context waarin meer zelfstandigheid wordt verwacht. Tegelijkertijd zijn zij vaak nog volop bezig met het verwerven van het Nederlands, het begrijpen van het Nederlandse onderwijssysteem en het opbouwen van een stabiele basis om te kunnen leren.

Om deze overstap te vergemakkelijken en uitval onder studenten te voorkomen, is het Expertisecentrum ISK Delft gestart met vervolgschoolcoaching op het mbo. Voor deze pilot is financiering ontvangen van de Taalunie. Het gaat hierbij om coaching op maat die zich onder meer richt op voortgezette NT2-ontwikkeling, studievaardigheden, LOB-gerelateerde zaken en motivatie en welbevinden.

Belangrijke lessen uit de pilot worden hieronder gedeeld.

Les 1 | Heb gerichte aandacht voor de hogere opleidingsniveaus

Het verdient aanbeveling om bij de keuze voor opleiding te focussen op de hogere niveaus van het mbo. Waar de nieuwe studenten binnen een entree-opleiding namelijk nog aan de hand worden genomen, wordt binnen de hogere niveaus een veel grotere mate van zelfstandigheid verwacht. Juist dan blijken veel studenten vast te lopen.

Les 2 | Realiseer vertrouwen als basis

Studenten zochten de coaches actief op dankzij een bestaande vertrouwensband. Daarnaast vonden zij de weg naar de coaching via mond-tot-mondreclame. Dit laat zien dat relatieopbouw geen bijzaak is, maar een harde voorwaarde voor effectieve begeleiding. Dit kan concreet worden bevorderd door te investeren in de persoonlijke relatie én door uitstroommentoren van de ISK tevens in te zetten als coach op het mbo. Zo blijft de vertrouwde basis behouden.

Les 3 | Verdiep je in de levens en problematiek van de student

Wanneer NT2-studenten uitvallen of afwezig zijn, is dat lang niet altijd een kwestie

van onwil of onvoldoende cognitieve capaciteiten. Vaak spelen persoonlijke omstandigheden, financiële druk, veel werken naast school, psychische belasting of gebrek aan steun mee. Dit geldt in het bijzonder voor oudere nieuwkomersleerlingen die zonder ouders in Nederland zijn. Zij moeten niet alleen hun weg vinden in een nieuw onderwijssysteem, maar dragen soms ook verantwoordelijkheden die niet passen bij hun leeftijd of ontwikkelfase. Kijk daarom breed naar studiesucces en verdiep je in de leefwereld van deze jongeren. Blijf altijd zoeken naar de vraag achter de vraag.

Les 4 | Richt de ondersteuning flexibel in

Vervolgschoolcoaching op het mbo is maatwerk. De ondersteuningsvragen verschillen sterk per student. Soms is een kort appje voldoende; soms is een lang gesprek nodig. Sommige studenten hebben tijdelijk intensieve begeleiding nodig, anderen vooral af en toe een check-in. Werk daarom met een flexibel begeleidingsmodel waarin ruimte is om op- of af te schalen. Zorg ervoor dat je op de ISK al inventariseert welke uitstromers naar verwachting coaching kunnen gebruiken, maar houd ruimte voor studenten die op een later moment (bijvoorbeeld bij de overgang van entree naar mbo-2) blijken vast te lopen.

Les 5 | Zorg voor fysieke aanwezigheid op het mbo

De fysieke aanwezigheid van de vervolgschoolcoach op de mbo-locatie verlaagt de drempel voor studenten en versterkt het contact met mbo-medewerkers. Een pas, toegang tot afdelingen en zichtbaarheid op de locatie helpen om snel te schakelen en om wederzijds van elkaar te leren. Neem de ervaringen van oud-leerlingen wel mee terug naar de ISK om toekomstige leerlingen beter voor te bereiden op de uitstroom.

Les 6 | Creëer een gefaseerde opstart

De samenwerking tussen ISK en mbo ontwikkelt zich niet overal op gelijke wijze. Op sommige afdelingen ontstaat snel een gedeelde verantwoordelijkheid, terwijl de verschillende partijen op andere plekken langer aan elkaar moeten wennen. Bouw de samenwerking daarom gefaseerd op en zorg voor vaste contactpersonen per mbo-opleiding. Start bij opleidingen waar veel oud-ISK-leerlingen instromen en leg succesvolle werkwijzen vast.

Les 7 | Borg de aanpak structureel

De toegevoegde waarde van vervolgschoolcoaching is groot en van maatschappelijk belang. Om de continuïteit en de opgebouwde expertise te waarborgen, is het essentieel dat een dergelijk project niet afhankelijk blijft van tijdelijke subsidies. Zorg daarom voor een structurele verankering binnen de reguliere begroting van onderwijsinstellingen, zodat kwetsbare NT2-studenten ook op de lange termijn kunnen blijven rekenen op deze vorm van ondersteuning.

Tekst: Niki Moeken, Expertisecentrum ISK Delft